

POSTANOWIENIE

Dnia 8 maja 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Kazimierz Klugiewicz

Protokolant Anna Janczak

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Andrzeja Pogorzelskiego,
w sprawie **K.Ł.**

oskarżonej z art. 270 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 8 maja 2018 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego na
niekorzyść oskarżonej

od wyroku Sądu Rejonowego w W.

z dnia 23 października 2017 r., sygn. akt III K [...]17,

1. oddala kasację;

2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciąża

Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

K.Ł. została oskarżona o to, że w dniu 23 maja 2016 r. w Ł., ul. [...] dokonała podrobienia podpisu T.Ł. na zwrotnym potwierdzeniu odbioru przesyłki listowej nadanej w dniu 17 maja 2016 r. z Sądu Rejonowego w W. do sygn. akt III W [...]16, tj. o czyn z art. 270 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z dnia 23 października 2017 r., sygn. akt III K [...]17, na podstawie art. 66 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 67 § 1 k.k. postępowanie karne wobec oskarżonej K.Ł. warunkowo umorzył na okres jednego roku próby, a na

podstawie art. 67 § 3 k.k. zasądził od oskarżonej świadczenie pieniężne w wysokości 1.000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Wyrokiem tym Sąd również umorzył warunkowo postępowanie wobec innej oskarżonej, której zarzucono czyn z art. 271 § 1 k.k.

Wyrok ten bez wszczynania postępowania odwoławczego uprawomocnił się w dniu 31 października 2017 r.

Obecnie kasację od powyższego wyroku wniósł Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny. Na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. zaskarżył wyrok w zakresie dotyczącym K.Ł., w całości, na jej niekorzyść, zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 270 § 1 k.k., polegające na uznaniu, że czyn zarzucany, a następnie przypisany oskarżonej wypełnił wszystkie ustawowe znamiona występku z art. 270 § 1 k.k., pomimo że jego opis nie zawierał ustawowego znamienia działania „w celu użycia za autentyczny” dokumentu, na którym oskarżona podrobiła podpis innej osoby.

Podnosząc powyższe, Autor kasacji wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu kasacji nadmieniono, że wskazany jej kierunek, jako niekorzystny dla oskarżonej, wynika z faktu, iż kasacja ma doprowadzić do wydania wyroku, w którym czyn przypisany oskarżonej zostanie opisany w sposób poprawny, wyczerpujący wszystkie ustawowe znamiona przestępstwa z art. 270 § 1 k.k., co nie nastąpiło w zaskarżonym wyroku.

Na rozprawie kasacyjnej prokurator Prokuratury Krajowej wniósł o uwzględnienie skargi, natomiast obrońca oskarżonej postulowała jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego nie jest zasadna. Jeżeli przyjąć, że najbardziej poprawne jest takie zredagowanie orzeczenia, by zawierało ono sformułowania ściśle ustawowe, to z tego punktu widzenia treść zaskarżonego wyroku może nasuwać zastrzeżenia. Nie jest jednak wadliwa na tyle, by uznać, że nie zawiera wszystkich ustawowych znamion

przypisanego oskarżonej występku z art. 270 § 1 k.k., które mogą być też wyinterpretowane w drodze logicznego wnioskowania.

W orzecznictwie sądowym niejednokrotnie wskazywano, że polski proces karny nie jest procesem formułkowym, w którym wymagane jest posługiwanie się określonymi formułami prawnymi lecz procesem, w którym przepisy określają jedynie sposób postępowania organów procesowych, w tym przy redagowaniu opisu czynu zarzucanego i przypisanego tak, aby odzwierciedlał on zdarzenie przestępne, ze wskazaniem znamion czynu zabronionego. Niedociągnięcia w tym zakresie, gdy ustalenia faktyczne jednoznacznie wskazują, że zdarzenie odpowiadające zachowaniu przestępnemu miało rzeczywiście miejsce i to przy stronie podmiotowej wymaganej w danej sytuacji przez prawo karne, nie mogą prowadzić do wniosku, że sprawca został skazany niesłusznie. Opis czynu, o którym mowa w art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k., może być dokonany w języku ogólnym, a niekoniecznie w języku ściśle prawniczym; istotne jest tylko, aby odpowiadał pełnemu zespołowi znamion przewidzianych w przepisie określającym dany typ czynu zabronionego. Niekiedy w opisie czynu brak jest sformułowania wiernie przytaczającego określone znamię danego czynu, jednak analiza tego opisu prowadzi do wniosku, że chociaż wprost nie wyrażone, wspomniane znamię w opisie jest zawarte. Jest bowiem dopuszczalne takie zwerbalizowane przedstawienie zachowania oskarżonego, które w sposób niepozostawiający wątpliwości odpowiada treści poszczególnych znamion przypisanego mu przestępstwa, albo w drodze nieodpartego logicznego wnioskowania świadczy o wyczerpaniu konkretnego elementu składającego się na ustawowy obraz określonego czynu zabronionego (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2013 r., II KK 212/13, OSNKW 2014, z. 5, poz. 38; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 2015 r., V KK 394/14, LEX nr 1663427; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 16 stycznia 2014 r., II AKa 397/13, LEX nr 1428051).

Wspomniane wnioskowanie przeprowadzone na gruncie opisu czynu przypisanego oskarżonej M.Ł. nie pozostawia wątpliwości, że dokonując podrobienia podpisu swojego męża T.Ł. na potwierdzeniu odbioru adresowanej do

niego przesyłki listowej działała w celu użycia tego potwierdzenia za autentyczne. Przekonują o tym następujące okoliczności zawarte w opisie czynu:

- przesyłka pochodziła od konkretnie nazwanego sądu,
- przesyłka została skierowana do adresata w związku z konkretną, oznaczoną co do sygnatury sprawą prowadzoną przez ten sąd,
- potwierdzenie odbioru było „zwrotne”, tj. miało zostać przekazane sądowi, który skierował przesyłkę do T.Ł.

W tym stanie rzeczy strona podmiotowa występku, którego dopuściła się oskarżona rysuje się całkiem jednoznacznie także na gruncie opisu przypisanego jej czynu. Jest bowiem oczywiste, że oskarżona dokonała podrobienia podpisu T.Ł. na zwrotnym potwierdzeniu odbioru przesyłki listowej w celu użycia go za autentyczny, skoro opis czynu każe przyjąć, że wiedziała, iż nadawca przesyłki, tj. Sąd Rejonowy dla w W. oczekuje, że będzie ona osobiście odebrana przez adresata, który potwierdzi to swoim podpisem, że potwierdzenie odbioru przesyłki zostanie przekazane nadawcy, zatem że jest Sądowi niezbędne i będzie dołączone do akt sprawy T.Ł., w celu dopełnienia wymaganej przepisami procedury. Trudno przy tym pominąć, że pokwitowanie odbioru przesyłki wskazywało, że zawiera ona cyt. „odpis wyr. nak. + wnioszek” (k. 2 akt sprawy).

Należy też zaznaczyć, że powołane w kasacji wyroki Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2005 r., III KK [...] /04 oraz dnia 6 października 2015 r., V KK [...] /16, wskazujące na potrzebę określenia w opisie czynu z art. 270 § 1 k.k. celu działania sprawcy, zostały wydane w sprawach, w których pominięcie w opisie czynu stwierdzenia, że celem działania sprawcy było użycie podrobionego (przerobionego) dokumentu za autentyczny, inaczej niż w niniejszej sprawie, jednak nasuwało wątpliwości co do strony podmiotowej czynu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu. Rozstrzygnięcie o kosztach sądowych postępowania kasacyjnego znajduje oparcie w treści art. 638 k.p.k.

a.1.